

Tajadèl e pâst

In tòtt al mânnd, i itagliàn i én quí ch’i màgnen pió pâsta: ventsî chillo a tèsta al ân. Es i én anc quí ch’i in prudûsen de pió: 3,3 miglión ed tonelè. Stramèz a tòtt sti gran “pastarù” ai é i bulgnîs che, con tòtt al rispèt par Turtlén, Lasagnàtt e Gramagnna, i an la sò preferanza pió granda: Àl Tajadèl.

Acsé l’è andè a finîr che sta pâsta spetacolâusa l’è adruvè anc in dimónndi frès dal nòster dialàtt, còmm pr esâmpi **Brîsa bastunèr àl tajadèl** ch’vòl pò dir “brîsa dèr d nès ai quí bón”. A mé am piès anc **Al rimòrs ed Bulèl che par penitanza al magné una féggna ed tajadèl**, ch’la s adrôva par quí ch’i zîghen dâl lègrum ed cucudréll. Da cla vî a vói anc arcurdèr che àl tajadèl bulgnaisi con la nòstra cónza sânzà paragón, àl s ciâmen **Tajadèl sótti** ch’a vói méttèr insâmm al **Tajadèl coli archèst** cunzè con magón, budlénni, figadétt e còr ed galénna.

Bacajând in dialàtt, àl tajadèl àl s adrôven in tant môd ed dir, cunpâgna **Tajadèl a fatt** (ch’la srêv pò la pulânt), o sinchenâ quand una strè l’è piotòst lónga as pòl dir **L’è una bèla tajadèla**. E i pruvèrbi? Ecco: **Àl ciâcher i én ciâcher mo àl tajadèl àl s màgnen** ch’vòl pò dir “cânta i fât e brîsa àl paròl”. Sóbbit dâpp ala guèra un quèlc pastaròl con pûc scróppel, par guadagnèr de pió, al pruvé d azuntèr ala farénna dla pállver ed mèrum. Àl tajadèl vindó da stâur-qué àl fónn ciamè **Tajadèl da marmurén** (*da marmista*). A n pòs brîsa lasèr indrî una canzunatta ed Quinto Ferèri ch’la dis **Un bèl piât ed tajadèl fâ guarîr da tòtt i mèl**. Ah, che midgérina!

Però quand a Bulâggna as dîs ‘Pâsta’ as pòl anc pinsèr al pâst ch’i fan i pastizîr. Alâura am vén in amânt un bèl sugèt ch’l andèva in gîr con una gran panîra péinna ed pâst quèrti da una tvâja bianca ed bughè. Al bèl l’èra la manîra ed vânder la sò marcanzî. L anbulânt al dèva al cliânt un sacàtt con tòtt i nómmer dla tómbbola. L avintâur, pagànd pûc bajûc, al pschèva trî nómmer. Se al totèl di trî nómmer pschè l’èra sâtta da zânt, al cliânt al

psèva magnèr trai pâst pagandi una canta. Se al totèl fòss stè pió ed zânt, alâura as paghèva la taréffa sânzà magnèr gnînta. Zèrti vòlt, par favurîr quelcdón, l anbulânt con un trócc al fèva pschèr trî nómmer bâs es al fèva vénzer ch’i i parèva a ló. As dîs che d’ed lé ai véggna la frès **Andèr a pâsta sicûra**, ch’vòl pò dir ‘èser sicûr, anc prèmma ed eminzipièr, ch’ai vâga incôsa bân’.

Al dé d incû, con tòtta la fumèna dal tràfic e l incuinamânt, an s pòl zèrt purtèr dâl pâst in gîr par la strè. E a propòsit ed tràfic, am vén in mânt un bèl fât ch’a vói cuntèr.

Dal al 1971, dâpp èser dvintè sénndic, Zangheri al ciapé al sò segretèri es i andènn a fèr un girtén par vî D’Azèglio dóvv tòtt i butghèr i èren catîv cme al lói par la pedonalizaziân. Al sénndic al zarché ed spieghèr ch’l’èra un esperimânt, che i i arénn guadagnè in salût e anc int la vanndita, mo làur i arspundénn “La Cmónna l’asèra la strè? Nò a farân i nûster pâs!”. Pasè èter sî mîs, cal cenâchi dal sénndic al turné a fèr al stass girtén digànd “Sîv cuntént? A turnân a avrîr la vòstra strè al tràfic cum a vlèvi vuèter”. Ai fó un nôv alèrum, tòtt i butghèr i èren dvintè cuntrèri a fèr pasèr àl màchin e un ruglâtt ed làur as presenté in ufèzzi dal sénndic par protestèr. Zangheri l arspundé col sò surîs e con la frès “Benéssum, fè pûr i vûster pâs!”.

Scusèmm bân s’a sânn andè fòra dal sparadèl con un arcòrd, mo am parèva ed psairèl dir.

Gigén

Zugaggna a quarcén?

Dimónndi ed quí che adès i viâzen vèrs i utanta, ed sicûr da cínno i arân zughè con i quarcén, i *coperchini*, cum i gèven quí ch’i avèven pòc da spartîr

con al nòster dialàtt. Mo cus’ èrni stî quarcén? I èren i stupâi dâl bébbit (aranciata, gazâusa, chinòt), la bèrra nâ, parché alâura àl butèlli àli avèven la machinatta. I quarcén i andèven “preparè” sfargandi in vatta a un sâs o a dla chèrta vedrè, par fèr in môd ch’i sbliùghèssen méi in vatta ai merciapî, ch’i èren àl nòstri pèsst.

Mo l’uperaziân pió inpurtanta l’èra qualla ch’a fèven par “personalizèr” al nòster cuarcén. Una vòlta cavè vî al sóvver ch’al fèva da anèl ed tgnûda, int la cavità dal stupâi ai mitèven un figurén artajè, con la fotografî dal nòster canpiân. Mé ai avèva méss una bèla fòto dal Canpiunéssum, al mî quèsi omònim **Fausto Coppi**. Mo anc con cl’imâzin par mé quèsi diveinna, mé a pirdèva regolarmânt. A vénzer bân e spass l’èra Andricco, al mî amîg dal pian d sâuvra da mé, che mé a sintèva còrrer i sù cuarcén in vatta al bató quand, ala sîra, al fèva alenamânt...

L’èra un zûg in dóvv ai vlèva dl’òssta par mandèr inânz al cuarcén con prezisiân, sâuratótt s’ai èra da fèr dâl vultè.

Ai dé d incû, s’a vlèssi turnèr a dèr di crécc ai quarcén, vgnî int al Pèrc dla Frûta (*Parco della Frutta*), ch’l’è int la vî *dei Lapidari*, pròpi avsén al Pânt dla Biânnda. Lé a catarî una bèla pèssta (ch’a vdî qué in bâs a man stanca) par turnèr un pòc a èser fangén. Qué sâtta, invèzi, ai é un bèl ritrât ed Coppi dânter a un cuarcén, realizè dal mî amîg artéssta **Claudio Pesci**, anca ló gran tifâus dal Canpiunéssum e Presidânt dl’*Associazione Fausto e Serse Coppi a Castellania*, al pajais di dû fradî.

Fausto Carpani

Pròpi lé, vèrs al Pànt Vèc'

Mé a sán nèd dal 1947, a Bulågna e a sán andè a stèr ed cà al Pànt Vèc'. Mé alåura a n al savèva brîsa, mo la mî cà, int la vî Eméggia Levànt 81, l'èra int una pusiziàn privilegè par vadder in manîra dirèta la vétta ed cal period, ormâi stòric. S'a m afazèva al fnèster dal prémm pian ch'i dèven sàura la vî Eméggia, dnanz avèva la vélla dla Mâza, cà padronèl e incû zànter sozièl "*Villa Paradiso*", a man drètta a vdèva al casegèt dal Bitàn e sàtta ai èra al *Caffè Cacciatori*, s'al n èra brîsa l ónnic dla zòna, ed sicûr l èra ón di pûc e in tòtt i mòd, l ùltum fén a San Lâzer, par quasst, spezialmânt ala sîra, l èra sänper pèn. Pò ai èra däl butaig, al pchèr, al furnèr, al lardaròl, la paruchîra e al cartulèr.

Da clètra pèrt ai èra un curtîl con un casegèt ch'l uspitèva di sarvézzi e däli ativitè. Ai èra däl dòn ch'äl plèvn ä galén, un calzulèr, un mecânic d automobil, al laboratòri d un mecânic dintéssta e l'ufizèna ed mî pèder che, pr al fât che in vatta ala strè ai èra un vespašiàn, i al cgnusèven come al "turnidâur dal pisadûr". Pò ai èra la bugadarî, al purzîl, l ört e un cèssò par tòtt quî ch'i lavurèven lé. A mûr ai n èra un èter pr i cliènt dal cafà, la difarànza l'èra che sàura ala pôrta ai èra scrètt "*Latrina*" anc se inción savèva cus'al vlèss dir, mo la pózza ch'as sintèva ed fòra l'èra prezîsa a qualla ed cl èter.

Int una situaziàn cunpâgna, ai èra in zitè es ai èra in canpâgna. Pió che int una cà con al curtîl, am èra d avîs ed stèr int una péccola burghè sänper pénnà ed zànt. Quand a taché a mô-

vrum da par mé, insämm a un mî quèsi cusén dla mî stassa etè, quall l èra l anbiànt di mî zûg fòra ed cà. Andèva a drizèr i ciüd dal calzulèr, a zughèva con al fiòl dal mecânic, ch'l èra pió grand e am stianchèva i mî sultadén e mé andèva a zighèr da mî pèder. Int l ört, con mî cusén, a fèven di bûs par zarchèr al tesòr, opûr andèven a vadder a magnèr i ninén, quand i i purtèven la bròda. Una vòlta al ân ai èra l'infidûra dal ninén. I al mitèven a tèsta in zâ, atac al zanbîr, un tlèr ed laggn, e l infidâur al i avrèva la panza. In bugadarî bsugnèva stèr atènti parché ai èra la fòsa dal pisàn che i al druvèven par cunzimèr l ört e däl vòlt al quèrc' al vanzèva avèrt.

In autòn, mî nòn al fèva al vén par la nòstra famajja. Ai arivèva al tôrc', l'ù e pò dâpp una gran scuizarî, i purtèven i bigónnz pèn d vén, in spâla, däntr int al tinâz ch'l èra in canténna stra i pòndg. Ai arivèva anc un càr con una castlè d grâsp che, através un bûs int al merciapî, ä finèven in canténna, dänter a un gran tinâz in muradûra, par fèr al vén par l'ustarî. Pròpi l'ustarî, vèrs sîra, la s rinpèva ed bruzâi. I fèven na gran fila d banda al merciapî, i insfilzèven al gróggn dal cavâl däntr un sâc pèn ed bièva, i sfrunblèven al badîl col picàn e l parpignàn in vatta ala bròza e vî. Spass i vgnèven fòra dal'ustarî inbarièg dûr, i saltèven in vatta ala bròza, i fèven un vèrs al cavâl che al i purtèva a cà in st mänter che låur i durmèven.

Par la vî Eméggia, anc s'l'èra la strè pió inpurtanta pr andèr vèrs al mèr, an i èra brîsa dimónndi tràfic. Däl mâchin a in pasèva, anc di càmion grûs, dé e nòt, mo i èren pûc e anc s'i fèven un armâur tremànnd a i avèven fât l'abitûdin. Al garzàn dal furnèr al pdalèva trancuèll càn la sò zèrla d drî dala vétta, al sulfanèr, al ruscaròl, l agózz, i pugèven, ognón al sò mèz d banda al merciapî, sänza èser d incâli al tràfic. Pr al rèst ai pasèva una móccia ed biziclàtt, muturén e furgunzén. I traspòrt, ä procesiàn, la càursa in motoziclatta *Milano - Taranto* ed nòt, al gîr d Itàglia, i pasèven tòtt da lé.

Int al 1948 i slunghènn ä rutâi dal tranvâi fén a San Lâzer. Tòtt quall ch'a m arcòrd di lavurîr ch'i fónn realizè, i én i dû salghén ch'i mitèven zâ al pòrfid stramèz ä rutâi, a sèder in vatta a un banzulén con una ganba sâula. Fât stà che ä sòr ch'äl stèven da stèr la cû

rîra, ch'la s farmèva sàtta cà mî, pr ander al sbdèl Pizèrdi, un bèl dé, i n s fènn pió vadder... Ala sîra, dal'Andràna (vî däl Fòsi) ch'la finèva dnanz a cà mî, ai vgnèva fòra una fiumèna ed suldè in lébbra usîta, i èren däl zintunèra, la strè la dvintèva vairda, e pò i se spargujèven stra al zladèr, al cinnema Auròra, opûr sgrirundlând a dèr fastîdi al sgnurènni da par sé. Pr un èter tîp ed sgnurènni, i avèven da andèr da un'ètra pèrt. La rânnda la pasèva ed cunténny, sänper incuadrè, la dèva un sâns ed sicurazza. Fén ch'as i vdèva ai èra dla vétta däntr a cà, con ä butaig d alimentèr só la strè e äli ativitè in curtîl e l'ustarî. Al prémm dé dl ân, al scanbi di augûri, stra i cliènt dal cafà che i s cgnusèven tòtt, i andèven d lóng infén a sîra. Parfén un pòver minorè, zèrt Sabariòl, ch'l èra sänpr int l'ustarî in zairca d un bichîr d vén, cal dé lé i n al scargnèven brîsa.

Mo ä còs ä mudènn. Int l agâsst dal 1956, avän fât sanmichèl. A s sän trasferé al Dâu Madòn, sé e nâ a un chilòmeter vèrs San Lâzer, int un palâz in secânnda fila dala vî Eméggia. Int al tänp dal sanmichèl al mî mând an fó mâi pió quall. Ala nòt un silânzi arabé, gnînta negòzi, inciónni ativitè, sâul una sbranchè ed cínno ed tòtti ä pèrt d Itàglia e una móccia ed cantîr ch'i tirèven só la nôva periferî. Int al mî mând ed ragazòl a i sän turnè sâul pasè socuànt ân. Al curtîl al parèva pió cén, anc s'ai èra mé a èser guintè pió grand. Al calzulèr l èra andè in Sguèzzra, ä galén da plèr: sparé. L'ufizèna d mî pèder vûda, i negòzi sàtta cà tòtt trasferé int al palâz nôv d là dala strè, che avèva vést tirèr só guardànd dala fnèstra. I bruzâi sparé, al cafà al i èra anc mo ai èra dl ètra zànt drî dal banc. L ört lasè andèr, i ninén sparé, anc la pózza di dû cèssò la n èra pió qualla. Èter socuànt ân acâura e i bucènn zâ incòsa, i slarghén la strè es i fènn un palâz mudèren. Ai é vanzè in pî sâul l'ùltma cà dal casamânt, duv ai èra es ai é anc una paruchîra. La palazénna la srèv guintè monumânt nazionèl. Ed tòtt al visó ed chi pûc ân dâpp la guèra ai é vanzè sâul socuanti fotografî.

Andrea Trentini

La statésstica

La statésstica l'è una tècnica matemàtica ch'i an i nùster aministradûr pr ardûser al pusibilitè d sbàli int al tôr al sâu dezisiân. Al mètod statésstic l'èa adruvè anc int l'antichità es l'è avò al sò pió gran sùvilopp intàuren ala secànda metà dal 1800. Al dé d incû l'è dvintè un strumânt ed lavurîr indispensâbil in tòtt i setûr ed competànza e pròpi par quasst l'è regolè da dâl lazz apòsta. La statésstica la guèrda in fèn sâura i fenòmen coletîv, còmm dîr chi fenòmen relativ a un insàmm d indivîdov, cujând âli infurmaziân só d làur par tradûsri pò int un mudèl matemàtic o int un grâfic ch'al pòsa esèr analizè con senplizità.

Ai avanza da stabilîr cum as fà a "cójjer âli infurmaziân", e qué ai cásca l'èsen, parché s'ai é un quelcòn ch'al fà di balutén, la fazannda la s ingarbójjia magàra.

Tant tänp indrî, mé a lavurèva al ENPAS, la múttua ch'la dèva indrî un rinbâurs pr âl spais sustgnó pr âl malatî di dipendént statèl e di sù famiglièr (ai ò fât quèsi vént ân ed spurtèl a cuntât col pòbblic e a pòs dîr ch'al n'è brîsa stè un sguazén: anzi, dâu o trai vòlt i m'an inprumèss âl bôt, e ciapèr di numâz l'èra la raigla!).

Ogni malatî una pràtica, con un sclèbbi ed zertifichèt di dutûr par la diâgnosi, i prolungamént e la dichiaraziân ed guarigiân dala malatî; in pió tòtti âl spais sustgnó pr âl vîsit, i esâm e âl medgèn cunprè in farmazî: insàmma tòtt un anbaradàn che in zèrt chès al psèva purtèr a trî o quâter chillo d cartâza sprasulè da fèr girèr par tòtt i ufèzzi e ala fèn, una vòlta mandè a cà l'asàgn ed rinbâurs, a andèr int un archîvi soterâni ch'al parèva una catacàmmba.

Dètt acsè an s pòl brîsa dèr l'idè dal putifèri d lavurîr ch'al carghèva âl spâl ed zântranta inpieghè e dutûr ch'i tgnèven drî a incòsa.

Stâl pràtic âli arivèven in raggiunarî, in dóvv tòtt i dèt (nóm e cugnóm, indirèzz, perîod ed malatî, diâgnosi, spaisa sustgnó, rinbâurs utgnó) i vgnèven mandè ala Direziân Generèl ed Râmma ch'la fèva pò âl sâu statésstic. Int al frontespèzzi dla pràtica, âltr al nóm, cugnóm e indirèzz dl amalè, ai figurèva anc al pe

riod ed malatî e al nómmer nosològic (un nómmer ch'al vgnèva dè a ogni malatî) par mòd d esâmpi al 413 l'èra l'influànza, al 631 l'èra al sangv al nès, e vî acsè.

Ste nómmer nosològic, in teorî, al vgnèva mèss dai òt o dîs dutûr dl Ufèzzi Mèdig ed Contròl ch'i dèven la cuntànta, ónna pr ónna, a tòtti âl spais presentè pr ogni pràtica. Par dîr tòtt quall ch'é vaira, l'ónnic ch'al sgnèva ste bandàtt nómmer l'èra al dutâur Bozzi, un vèc' residuèt ed guèra dal fasîsum, ch'l in avèva d'avair fâti dâl bèli pr al pasè parché, par stèr int al sicûr, al girèva sänper con una rivultèla in bisâca col câulp in câna.

Tòtt chi èter òt o nôv dutûr i canpèven al spâl dal pòver dutâur Bozzi ch'al fèva al nuvanta dal zânt ed tòtt al lavurîr, mantgnandi d sèna pianta (defâti, quand in agâsst al s n andèva in fèri, l'ufèzzi al vgnèva asrè!). Al brótt l'èra che al dutâur Bozzi, cunpâgna tòtt i dutûr, al scrivèva pîz d una galénna padvèna, e al nómmer nosològic l'èra a vultâg' universèl, còmm a dîr che ognón psèva lèzer cal nómmer ch'al vlèva però, spass e vluntîra, adiritûra al se dscurdèva d mèttrel!

Quand, prèmma d mandèr incòsa in raggiunarî un inpieghè dal spurtèl al catèva la pràtica sänza ste bandàtt nómmer, ai tuchèva d fèr quâter pian a pî, parché i asensûr i èren par la pió "fuori servizio", fèr la fila dnanz al Ufèzzi Mèdig ed Cuntròl, e quand Dio vlèva, arivèr d âura d utgnîr udiànza da un dutâur Bozzi, sänper incazè. Dâpp socuanti vòlt, tòtt i capèven la manfrénna e ognón al s arangèva mitandi un gerogléffic egiziân par saltèr fòra dal intrîg.

Una quèica vòlta, quand vèrs un'âura al chèp repèrt e i sù dû scagnûz i s n andèven in Direziân par dscàrrer dâl sâu pépp e nuèter int al salân avanzèven sänza inción cuntròl, a dèven al vî ala nòstra "fira di nómmer"ch'la durèva par sèt o òt minûd: a tûren, ón al s livèva in pî es al dmandèva a chi èter con la mâsma serietè:

- *Dèm un nómmer!*
- *486!*
- *Benèssum, grâzie* - es al completèva la pràtica!

Inción, da Râmma, s'é mâi maraviè

che un brigadîr di carabinieri l'èva psó avair un abâurd al'utèva stmèna o che una tabachénna di Monopòli la séppa stè ricoverè pr un intervânt ai zanètt!

Ècco parché mé, quand a sént di dèt statésstic - e in sti ténp ed Còvid 19 as in sént anc ed trûp - a dâg ed nès: am vén sänper in amânt la "fira di nómmer" dl'ENPAS!

Renzo Bovoli

Una senpâtica curiosità

Al nómmer sèt dla vî *Bergami* ai èra la *Moto Morini*, la famâusa fàbrica ed motoziclàtt ch'l'è fât unâur a Bulâgna. Ai dé d incû al nómmer sèt dla vî *Bergami* ai é l *Alí*, un nôv supermarchè. E pròpi int l'ingrès, la direziân la i à sistemè una motoziclàtta (una *Morini "Corsaro Country 125"*) con par drî una scrètta:

"Qui sono nata, qui sono tornata"

Csa vlîv ch'a v dègga... mé a sän ed picâja tanndra e lizând cla scrètta a m sän quèsi cumòs...

La srà l'etè.

F. C.

Arcòrd ed muisèzsta

Annibale Modoni l'è ón di pió brèv muisèzsta ed Bulâgna e – fòrsi – d Itâglia. Mé ai ò avò l'unâur ed canter in pió d un'ucasiân acunpagnè da ló che, âltr a èser un artèssta, ai piès anc ed stèr ala batûda.

Una vòlta l'èra drî a sunèr "*Brasil!*", la famâusa *samba*, int un baladûr ed pruvènzia.

In st'mänter ch'al sunèva, as i avsénnna una sgnâura ch'la fà, la dîs:

- *Maestro, dopo ci fa una samba?*

E ló, pruntèssum:

- *Guardi, signora, finisco questo tango e l'accontento...*

Un èter bèl sugèt l'èra **Henghel**

Gualdi, che con Modoni l' à fât di cunzêrt ed *jazz* indimenticâbil. Una sîra ch' al sunêva al "*Sporting Club*", int un mumânt d arpôs, stra una sunê e cl'êtra, al s mité a sêder int una pultrâna, inpiând una zigaratta. Dsgrâzia vôls che – sâza vlair – ai casché la brêsa in vatta ala pultrâna, ch' la fé un bûs int l' inbutidûra.

Al padrân dal lochèl, un òmen ch' al dèva sudiziân a tòtt, quand al vésst al dâ al dèss:

- *A sân custràtt a tartgnîr dala sô pèga al valâur dla pultrâna!*

Henghel an fé una pîga, mo int l andèr fôra a mezanòt, dâpp avair arscôs al sô avair decurté, al pasé dnanz al padrân con in spâla cla famâusa pultrâna.

- *Mo lô in duv crâddel d andèr con cla pultrâna??*

E Henghel, inperturbâbil:

- *Ói, a l'ò paghè e adès a m la pôrt vî...*

Mé a n sò brîsa cum la finé la fazannda, mo a cradd che la pultrâna la séppa anc là sâtta al Palâz dal Tòr e che Henghel l'êva avó i sù bajûc...

Câl dâu partîd che qué am i à cunté cl' èter bèl gèner ed Rugêro Pasarén.

F. C.

Cal bèl spîrit ed Sisén

Sisén l' à una brêva badanta, ch' la dà una man a sô fiôla, sâuratòtt ala nòt. L'ê una sgnâura furastîra, ch' la i vòl bân e ai piès ed sburdler sîg, che s'as trâta ed scarzèr l' é cme invidèr un anadrén a bávver. L' èter dé la fâ, la dîs:

- *Mi dai i tuoi denti?*

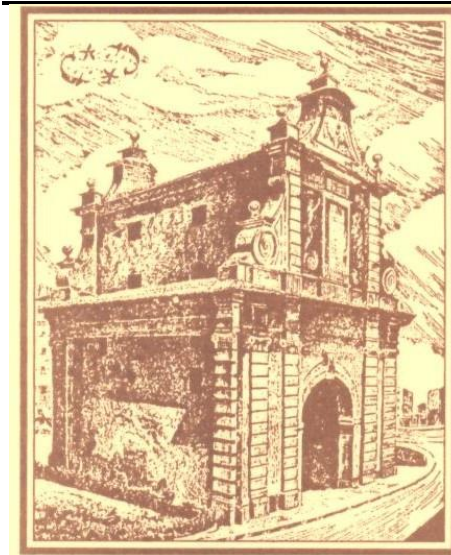
E lô:

- *A n pòs brîsa, parché i mî i én di dént da mâsti...*

Una mateîna, apanna livè, la sgnâura la s presânta in cusérina con i cavî tòtt sgramiè, sâza un ménnum ed trócc in fâza. Sisén al la guèrda e pò al dîs int un'uraccia ala Valèria, sô fiôla:

- *L'êra pió bèla qualla d aîr sîra...* -
che, naturalmânt, l'êra sâper qualla...

F. C.

La Pôrta dâl Lâm

Un sît spezièl a... Curdgèla!

Pròpi acsè! A Curdgèla, zircundè da di gran palazôn, ai é *l'Oasi dei Saperi*, ch' l' é al risultèt d una batâglia cunbató e vénta da un grópp ed zitadén ch' i an vló salvèr un pèz ed campâna dala speculaziân. In cûrti paròl as trâta ed quall ch' ai avanza dal Zânter Agréccol istitué dal profesâur Ghigi tant ân indrî e che al mî amîg Mauro Trigari al custudéss cme volontèri. In sta beléssima "Oasi" ai é un maasadûr ch' l' é lé fén dal 1600 e ch' al pèr un pèz ed furèsta amazònica trapiantè a Curdgèla; ai é un buscâtt ed banbó, una péccola véggna che tòtt i ân la dà un'ù ch' la vén vindmè, pigè e turcè dai cínno dâl scòl; ai é i avièr ch' i prodûsen al mël e pò un òrt botanic, un

Al maasadûr

bòsc d âlber ed tòtti âl râza e un sinifli d animèl e pò ai é... eh, nâ: s' a vlî andèr a vâdder sta maravajja, ècco qué la drètta:

oasideisaperi@gmail.com

cell. 3703017367

F. C.

La siânza di nûster vîc'

Cucòmra (*Cucumis citrullus*) – cocomero, anguria, Nella medicina popolare se ne adoperano i semi bolliti per promuovere l'urina, torre la calidità delle reni e calmare l'ardore della febbre.

Cucumî – in montagna a Porretta e Lizzano le primule (*cucumee*).

Da: G. Ungarelli, *Le piante aromatiche e medicinali nei nomi, nell'uso e nella tradizione popolare bolognese*.

Tipografia Luigi Parma, 1921.

Al Pânt dla Biânnda

Nómmer 180 dal 2021

Diretâur iresponsâbil e limusnîr:

Fàusto Carpani

Dsègggn uriginèl:

Matitâza (Giorgio Serra)

Coretâur di sbâli: **Bertén d Sèra**

Strulgón eletrònico:

Matéo d Niròz – Silvàn d Cavalèrina

Abunamént par pòsta: almânc 20 € al ân.

Indirèzz:

FAUSTO CARPANI

Via Emilia Ponente 21

40133 BOLOGNA

tel. cell. 339-3536585

fausto@pontedellabionda.org

Tòtt i scrètt in dôvv an i é brîsa indichè l autâur i én ed Fausto Carpani.

I pruvèrbi in fânnd a âl pâgin i én trât da:

A. Lelli – L. Lepri – D. Vitali

I PROVERBI DI BOLOGNA

e dintorni

Pendragon, 2010

Al dizionèri ed riferimânt par cäl paròl ch' âli én difèzzili da capîr l é quasst:

Lepri – Vitali

Dizionèri

BULGNAIS - ITAGLIÀN

ITAGLIÀN - BULGNAIS

Pendragon, 2009

I sît bulgnîs i én quissti:

www.pontedellabionda.org

www.lafamejabulgneisa.it

www.bulgnaish.com

**Se volete aiutarci a proseguire nel nostro lavoro volontario sul
Navile, ecco le coordinate per il 5x1000:**

**Associazione Culturale
IL PONTE DELLA BIONDA APS
C. F. 02517581209**

Grazie!!!

A FAUSTO / AL PANT DELLA BIANDA / PESCI '013

Il Ponte della Bionda visto da Claudio Pesci